

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2016r. Sąd Rejonowy w Częstochowie zasądził od

pozwaney (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz powoda B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. kwotę 53.627,45 zł z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym od 1 stycznia 2016r. (pkt 1), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2), zasądził od pozwaney na rzecz powoda kwotę 6.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę ustalił, że w dniu 16 marca 2011r. Sąd Rejonowy w Częstochowie XVII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę nazwy pozwanego z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 30 listopada 2006r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z pozwanym działającym wówczas pod firmą (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w C. umowę kredytu nr 202- (...). Na mocy § 1 umowy bank udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 200.000 zł, na sfinansowanie zakupu lokalu mieszkalnego położonego w C.. Kredyt został udzielony na okres 30 listopada 2006r. do 29 listopada 2021r. Zgodnie z § 11 punkt 1 umowy niespłacenie w terminie kredytu albo jego części powodowało, że niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Zgodnie z § 11 punkt 6 za datę doręczenia zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy uznawało się dzień doręczenia zawiadomienia „osobiście bądź listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, a także dzień pierwszego awizowania nie doręczonego zawiadomienia na ostatni znany (...) SA adres”. W dniu zawarcia umowy kredytu (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła także z pozwanym umowę o przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia, umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy ruchomych, a pozwany złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji. P. B. udzielił poręczenia za zobowiązania wynikające z umowy kredytu.

W dniu 14 września 2009r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział pozwanemu umowę kredytu. Przyczyną wypowiedzenia kredytu było zaleganie z zapłatą 4 rat kapitałowo-odsetkowych. Jednocześnie kredytodawca wezwał pozwanego do spłaty całości należności z tytułu wykorzystanego kredytu. Pismo zawierające wypowiedzenie zostało nadane drogą pocztową i doręczone zostało w dniu 17 września 2009r. Odbiór pisma potwierdziła A. L..

W dniu 11 marca 2010r. (...) SA w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). Bank skierował do Sądu wnioski o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Postanowieniem z dnia 25 maja 2010r. Sąd Rejonowy w Częstochowie XV Wydział Wykonawczy w sprawie sygn. akt XV Co 3348/10 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. – Oddział-Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K.. Na skutek złożonego przez Bank wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne. Postanowieniem wydanym w dniu 4 września 2012r. w sprawie Km 1066/10 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Częstochowie umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji stosunku do pozwaney spółki.

W dniu 26 czerwca 2013r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, obejmującej, między innymi, wierzytelność banku w stosunku do pozwanego. Pozwany został zawiadomiony o przelewie oraz wezwany do zapłaty pismami z dnia 20 sierpnia 2013r.

Pozwany dokonywał następujących wpłat z tytułu umowy kredytu:

- w dniu 29 września 2009r. - 29,14 zł,
- w dniu 19 listopada 2009r. - 285 zł,
- w dniu 14 grudnia 2009r. - 3 643,80 zł,

- w dniu 15 grudnia 2009r. – 124,30 zł,
- w dniu 18 marca 2010r. – 999,82 zł,
- w dniu 18 kwietnia 2010r. – 205.912,31 zł,
- w dniu 14 maja 2012r. – 517,90 zł,
- w dniu 6 lipca 2012r. – 456,61 zł.

Oceniając Sąd Rejonowy wskazał, że przedmiotem sporu były dwie kwestie: czy dokonano skutecznie wypowiedzenia umowy kredytu, a zatem czy należność z niej wynikająca stała się wymagalna i czy nastąpiło przedawnienie dochodzonego roszczenia.

Zebrany materiał dowodowy wskazuje, że wypowiedzenie umowy kredytu było skuteczne. Pismo z dnia 14 września 2009r. zostało nadane drogą pocztową – stosownie do treści § 11 pkt 6 – na adres pozwanego wskazany w KRS – C., ulica (...). Brak jest więc jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że wypowiedzenie nie zostało doręczone. Nadto z historii wpłat (k.71) wynika, że pozwany dokonywał spłat kwot, które nie korespondują z harmonogramem spłat zawartym w umowie kredytu. Spłata w dniu 18 kwietnia 2010r. - 205 912,31 zł, a więc prawdopodobnie należności głównej, jasno wskazuje, że pozwany posiadał wiedzę o wypowiedzeniu umowy. Ta okoliczność dodatkowo jedynie wskazuje na okoliczność skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu.

Zdaniem Sądu bezzasadne były także twierdzenia pozwanego co do braku umocowania osób, które podpisały wypowiedzenie. Osoby podpisane na wypowiedzeniu umowy, w tym samym dniu podpisały następnie bankowy tytułu egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy w Częstochowie nadał klauzulę wykonalności. Nie można także tracić z pola widzenia domniemania zawartego w art. 97 k.c. Pracownika biura kontaktującego się z klientem (poprzez korespondencję pisemną wysłaną na adres klienta w tradycyjnej formie lub z wykorzystaniem faksu, rozmowę telefoniczną itp.) uznać należy za umocowanego do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z klientami takiego biura, chyba że z okoliczności towarzyszących wymienionym kontaktom wynika jednoznacznie, iż określony pracownik biura handlowego nie może dokonywać tych czynności prawnych (P. Bielski, Glosa do wyroku SN z dnia 5 grudnia 2003r., IV CK 286/2002, LexisNexis nr 1632547, Rej. 2009, nr 3, s. 116). Pismo zostało sporządzone na firmowym papierze z oznaczeniem wszelkich danych dotyczących banku, a zatem w ocenie Sądu pozwany nie ma podstaw, aby kwestionować wypowiedzenie w tym zakresie. Pozwany nie poparł tego zarzutu żadnymi wnioskami dowodowymi i nie wnosił o zobowiązanie powoda do złożenia stosownych pełnomocnictw, czy też przesłuchania osób, które podpisały kwestionowane dokumenty .

Niezasadny był także zarzut przedawnienia roszczenia z tytułu umowy kredytu. Stosownie do treści art. 117 § 1 k.c. i art. 118 k.c. roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, a termin przedawnienia, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Przepisy prawa bankowego nie zawierają regulacji odnoszących się do przedawnienia roszczeń z tytułu udzielonych kredytów, dlatego zastosowanie będzie miał art. 118 k.c., w części wskazującej na trzyletni okres przedawnienia. Z załączonego wypowiedzenia umowy wynika, iż pozwany winien spłacić kredyt w terminie 30 dni od daty doręczenia pisma, a zatem do dnia 17 października 2009r. Bieg terminu przedawnienia roszczenia został przerwany przez złożenie wniosku o nadanie klauzuli bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w 2010r., następnie wniosku o wszczęcie egzekucji, która toczyła się do 4 września 2012r. Powództwo w tej sprawie zostało wytoczone w dniu 10 sierpnia 2015r., a zatem przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia liczonego od dnia umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Dodatkowo w okresie od 29 września 2009r. do 6 lipca 2012r. pozwany dokonywał wpłat należności z tytułu kredytu, co może być zakwalifikowane jako uznanie niewłaściwe, także przerywające bieg przedawnienia roszczenia stosownie do treści art.123 § 1 pkt 2 k.c.

Sąd Rejonowy jako bezzasadne ocenił argumenty pozwanego, że bankowy tytuł wykonawczy został wystawiony przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. – Oddział-Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K., a więc na inny podmiot wobec czego bieg terminu przedawnienia nie został przerwany. Tożsamość podmiotów nie budzi żadnych wątpliwości i nie zmienia tej okoliczności fakt, że bank działał przez swój oddział znajdujący się w K., co jest dopuszczalne w świetle art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej, jak i art. 38 pkt 1 litera d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Powództwo w zakresie odsetek umownych obliczanych według stopy procentowej odpowiadającej wysokości czterokrotności aktualnej stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku (na dzień wniesienia pozwu 10%) Sąd oddalił i zasądził odsetki w wysokości powszechnie obowiązującej z uwagi na wypowiedzenie umowy kredytu.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 69 i nast. ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe.

O kosztach procesu postanowił na mocy art. 98 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.299 zł.

Powyższy wyrok w zakresie pkt 1 i 3 zaskarżyła apelacją pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obarczenie pozwanego ciężarem dowodu w sprawie dla wykazania, że osoby podpisane na wypowiedzeniu z dnia 14 września 2009r. były należycie umocowane do dokonania w imieniu cedenta jednostronnej czynności prawnej w postaci wypowiedzenia umowy kredytu inwestycyjnego nr 202- (...), podczas gdy zgodnie z art. 6 k.c. powód winien udowodnić tę okoliczność,

2. art. 97 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji dowolne przyjęcie, iż zachodzi domniemanie, że osoby, które złożyły podpis na wypowiedzeniu z dnia 14 września 2009r. były osobami czynnymi w lokalu Przedsiębiorstwa cedenta (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., umocowanymi do wypowiedzenia umowy kredytu inwestycyjnego, podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy oceniony zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku przeciwnego, mianowicie, iż osoby podpisujące wypowiedzenie umowy z dnia 14 września 2009r. nie były upoważnione do dokonania w imieniu cedenta jednostronnej czynności prawnej – oświadczenia w przedmiocie wypowiedzenia kredytu,

2. art. 104 k.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji błędne uznanie, że wypowiedzenie umowy kredytu inwestycyjnego dokonane pismem z dnia 14 września 2009r. było skuteczne i prawnie wiążące, podczas gdy oświadczenie w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu zawarte w w/w dokumencie, jako jednostronna czynność prawna została dokonana bez należytego umocowania, a tym samym jest bezwzględnie nieważna;

II. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy:

1. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego błędnym przyjęciu, iż nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczenia powoda na skutek nadania przez Sąd Rejonowy w Częstochowie w dniu 5 maja 2010r. sygn. akt XV Co 3348/10 klauzuli wykonalności na rzecz (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. Oddział –Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K. oraz prowadzenia na tej podstawie postępowania egzekucyjnego do dnia 4 września 2012r., podczas gdy nazwa podmiotu określonego na tytule egzekucyjnym tj. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. Oddział – Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K. nie jest tożsama z nazwą Cedenta, w związku z tym należy uznać, iż postępowanie egzekucyjne było prowadzone w sposób wadliwy i nie wywierało skutku przerwania biegu przedawnienia na rzecz Cedenta,

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodu tj. postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 maja 2010r. sygn. akt XV Co 3348/10 w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności na rzecz (...) Bank (...)

Spółka Akcyjna w W. Oddział –Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K. wbrew informacjom zawartym w treści odpisu (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W., z którego wynika, iż w/w bank nie posiada oddziału Centrum (...) w K., a co za tym idzie jednostka określona na postanowieniu w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności nie była uprawniona do reprezentowania banku,

3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodu tj. kopii wypowiedzenia opatrzonej w znaki firmowe Banku poprzez przyznanie jej waloru wiarygodności na podstawie dowolnego uznania, iż jest to w rzeczywistości papier firmowy Banku, jak również przypisywania tej okoliczności waloru dowodzącego umocowania osób dokonujących wypowiedzenia.

W oparciu o przedstawione zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Skarżąca kwestionując orzeczenie Sądu I instancji oparła swoją apelację na zarzutach dotyczących naruszenia przepisów prawa materialnego art. 6 k.c., art. 97 k.c., art. 104 k.c. i przepisów postępowania - art. 233 § 1 i 2 k.p.c.

Zarzuty dotyczące naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. sprowadzają się w istocie do próby podważenia poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych. Należy podkreślić, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń. Jest to pogląd powszechnie przyjęty w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997r. II CKN 60/97, OSNC 1997/9 poz. 128). Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszej kolejności zarzutów naruszenia prawa procesowego zmierzających do zakwestionowania ustalonego stanu faktycznego.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia w szczególności fakt, że nadanie postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 maja 2010r. sygn. akt XV Co 3348/10 klauzuli wykonalności na rzecz (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. Oddział –Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K. i prowadzenie na tej podstawie postępowania egzekucyjnego do dnia 4 września 2012r. spowodowało przerwanie biegu terminu przedawnienia. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. jest podmiotem tożsamym z wierzycielem wymienionym w postanowieniu z dnia 5 maja 2010r. Dodanie do firmy przedsiębiorstwa określonej w KRS zapisu Oddział- Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro w K.” nie daje podstaw do przyjęcia, że ma mamy do czynienia z innym podmiotem. Faktycznie wierzycielem była (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W., mająca osobowość prawną i nadanie na jej rzecz klauzuli wykonalności, a następnie prowadzenie postępowania egzekucyjnego spowodowało przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia wynikającego z umowy kredytu inwestycyjnego nr 202- (...). Dopisanie jednostki wewnętrznej Banku, do firmy przedsiębiorstwa w sprawie XV Co 3348/10 nie zmienia tego faktu. Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że ciężar dowodu w zakresie braku umocowania osób dokonujących wypowiedzenia umowy kredytu spoczywał w niniejszej sprawie na pozwanej. Pozwana ograniczyła się jedynie do podniesienia tego zarzutu, nie wskazując nawet podstawy swojego stanowiska. Nie złożyła także żadnych wniosków dowodowych dla wykazania tej kwestii. Prawidłowo zatem Sąd Rejonowy przyjął, że okoliczność ta nie została skutecznie zakwestionowana. Nadto Sąd Rejonowy wskazał, że osoby podpisane pod wypowiedzeniem umowy z dnia 14 września 2009r., te same, które podpisały tego samego dnia bankowy tytuł egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy nadał w sprawie XV Co 3348/10 klauzulę wykonalności. Należy uściślić, że niewątpliwie osobą taką była B. P. (k.43 i bte w aktach sprawy XV Co 3348/10). Drugą osobą podpisującą oświadczenie o wypowiedzeniu była osoba

o nazwisku (...) (k.43). O ile był to R. R., to był on pracownikiem Banku, co wynika z pełnomocnictwa złożonego do sprawy Km 1066/10.

Sąd Rejonowy słusznie przyjął domniemanie wynikające z art. 97 k.c., że osoby, które złożyły podpis na wypowiedzeniu z dnia 14 września 2009r. były osobami czynnymi w lokalu Przedsiębiorstwa cedenta (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., umocowanymi do wypowiedzenia umowy kredytu inwestycyjnego. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 sierpnia 2016r. I ACa 263/16 t.4 LEX nr 2121844 osoba prawna, która co do zasady działa przez swoje organy (art. 38 k.c.), może udzielić formalnego, ale również w sposób dorozumiany pełnomocnictwa swojemu pracownikowi do zawierania umów (składania oświadczeń woli). Przepis art. 97 k.c. przewiduje takie właśnie dorozumiane pełnomocnictwo nie umowne, lecz ustawowe. Jeżeli zakład pracy powierza swojemu pracownikowi stanowisko, z którym wiąże się prowadzenie poszczególnych rodzajów czynności, które mają doprowadzić do wyegzekwowania należności banku od dłużników, to należy uznać, że jest on upoważniony do składania oświadczeń woli w imieniu banku, w sprawach objętych jego zakresem obowiązków. Przepis art. 97 k.c. odnosi się do wszystkich osób, które mają faktyczną możliwość dokonywania czynności prawnych w obiektach przedsiębiorstwa i ma zastosowanie zawsze, gdy przedsiębiorstwo nie poinformowało w sposób wyraźny swoich klientów, o tym, że konkretne osoby czynne w jego lokalu nie są umocowane do zawierania umów.

W tych okolicznościach nie doszło do naruszenia art. 104 k.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

za przebywającego na urlopie

SSO Agnieszka Polak SSO Halina Garus SSO Leszka Mazur